

Ούγκο Τσάβες

ο ουτοπικός του δημοκρατικού σοσιαλισμού

του Χρίστου Στεργ. Μπελλέ

Δε θα σταθώ στα γνωστά ανείπωτα κοινωνικά επιτεύγματα του αναπλάστη της «Μπολιβαριανής Επανάστασης», Ούγκο Τσάβες, με την επανεθνικοποίηση της βιομηχανίας πετρελαίου και την ανακατεύθυνση των πόρων της στην εξαθλιωμένη πλειοψηφία του 70% των πολιτών. Τα λόγια περσεύουν: η φτώχεια συρρικνώθηκε πάνω απ' το μισό (από 62% σε 25%) κι η ακραία φτώχεια απ' το 25% σε 7%, η ανεργία μειώθηκε απ' το 12% στο 6%, ο μέσος όρος ζωής αυξήθηκε από 74,4 σε 79,5 έτη κι εκατοντάδες χιλιάδες σπίτια οικοδομήθηκαν για άστεγους κλπ. Δε θα μείνω στο περί σοσιαλισμού όραμά του, που βασίζεται στον πρωταγωνιστικό και δημοκρατικό έλεγχο των λαϊκών τάξεων, με τα 40 χιλιάδες κοινοτικά συμβούλια, τους δεκάδες χιλιάδες συνεταιρισμούς εργαζομένων και τις χιλιάδες δημόσιες επιχειρήσεις που λειτουργούν στη Βενεζουέλα, με πρότυπο τα εργατικά συμβούλια. Δε θα εστιάσω στην αγέρωχη κι υπερήφανη στάση του, στο Κεμπέκ του Καναδά (Απρίλιος του 2001), όταν μοναδικός, μεταξύ 24 ημισφαιρικών ηγετών, αρνήθηκε να υπογράψει την ανακοίνωση για την έγκριση της δημιουργίας ζώνης Ελεύθερου Εμπορίου, αφαιρώντας, με την ιστορική απόφασή του, οριστικά την ηγεμονία του νεοφιλελευθερισμού στη Λατινική Αμερική (1).

Θα σας μιλήσω, όμως, στην περιορισμένη στήλη μου, για τον τρόπο που καταπολεμούσε, τούτος ο σοσιαλιστής επαναστάτης – ο σαλός και αφορεσμένος, κατά τους Αμερικανούς και τα τσιράκια τους – τον πολιτιστικό ιμπεριαλισμό, την πιο επικίνδυνη κι αλλοτριωτική έκφασή του και καταπώς οιάκιζε τους νέους σε ζεϊδωρα ύδατα κουλτούρας και Παιδείας.

Στη Βενεζουέλα, λοιπόν, βρίσκεται σε εξέλιξη ένα επαναστατικό σύστημα εκπαίδευσης παιδιών στην κλασική μουσική. Σήμερα, είναι ενταγμένα σ' αυτό 400.000 παιδιά, με προοπτική να εγγίζουν το εκατομμύριο. Πέρα από τις γνωστές θετικές συνέπειες της μουσικής στην ψυχική δόμηση του ανθρώπου, τα παιδιά της Βενεζουέλας, τα παιδιά της αλητείας, των φαναριών καταυγάζουν στις γειτονιές του κόσμου σαν μεγάλοι μουσικοί και διευθυντές των σπουδαιότερων χορωδιών. Εκατό πενήντα τέσσερα κρατικά ωδεία υπό τον συνθέτη Χοσέ Αντόνιο Αμπρέου, επί τω έργω. Πρόκειται για μοναδική στον κόσμο εκπαιδευτική, καλλιτεχνική και κοινωνική πρωτοβουλία με στόχο να βοηθηθούν τα φτωχότερα παιδιά να ξεφύγουν από την ανέχεια και μιζέρια, να αποκτήσουν ένα σύνολο αξιών χάρη στη μουσική παιδεία, να μνηθούν στην αισθητική, να «αναθρουν» ψυχή τε και πνεύματι.

Μακρύς ο κατάλογος επιτυχιών διεθνούς μαρμαρυγής. Ενδεικτικά: Λέναρ Ακόστα, κλαρινετίστας, πρώην εννεάκις φυλακισμένος για ένοπλη ληστεία και λαθρεμπόριο ναρκωτικών. Μιγκέλ Νίνο, βιολοντσελίστας, πρώην παιδί του δρόμου. Έντικσον Ρουίς, κοντραμπάσο, πρώην χειρώνακτας σε σούπερ μάρκετ κι απ' τα 17 του (το 2002) το νεότερο μέλος της φιλαρμονικής του Βερολίνου. Παρεμπίπτον: Η

UNESCO, πρόσφατα, ανακοίνωσε την παντελή έλλειψη αναλφαβητισμού στη Βενεζουέλα.

Στη Βενεζουέλα, ακόμα – σε συνεργασία με τη Γαλλική Ακαδημία – μπήκε στα σκαριά Πανεπιστήμιο που δομείται πάνω στις ιδέες της Πλατωνικής Παιδείας, των κλασικών σπουδών. Το πείραμα της πολιτιστικής ανεξαρτησίας δεν είναι εύκολη υπόθεση. Ο λαός της Βενεζουέλας, οι λαοί της Λατινικής Αμερικής αντιστέκονται στον πολιτιστικό ιμπεριαλισμό με τις πλατωνικές ιδέες, την κλασική παιδεία, παρά πόδα!!! Πρόκειται για πατρίδες με χαίνουσες και αιμάσσουσες πληγές απ' τη ρομφαία πολύτροπων και ποικιλώνυμων πειρατών-ιμπεριαλιστών. Γνώριζε, λοιπόν, καλά, τούτος ο ηγέτης πως ο πολιτισμός των αρχαίων προγόνων μας, η ανθρωπιστική παιδεία, αποτελεί πανανθρώπινη κληρονομιά και πως τα μεγάλα κλασικά έργα είναι σύγχρονα, γιατί οι ανθρώπινες συμπεριφορές επαναλαμβάνονται, γιατί εξακολουθούν να δίνουν απαντήσεις διαχρονικές.

Για τούτο το «γίγαντα επαναστάτη» – κατά το γνωστό Αμερικανό καθηγητή Κοινωνιολογίας, Λατινοαμερικανικής πολιτικής και Παγκοσμίων Σπουδών, στο Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας στη Σάντα Μπάρμπαρα, William Robinson – η ουτοπία δεν αποτελεί το μη πραγματοποιήσιμο, αλλά ό,τι δεν έχει ακόμα πραγματοποιηθεί. Είναι αυτή που διατηρεί αναμμένη τη σπίθα της ελπίδας για ένα καλύτερο αύριο, που δίνει πίστη στην ομορφιά των ονείρων, που μεταλλάσσει, τελικά, σε στάση ζωής: τρόπο, δηλαδή, να βλέπεις τα πράγματα και να οράσαι από αυτά...

(1). Συνέντευξη του William Robinson στο Χ.Ι. Πολυχρονίου, «Ελευθεροτυπία» 23/3/2013.